

המכללה האקדמית נתניה ביה"ס למשפטים

משפט חוקתי
ד"ר שוקי שגב
תשע"ב, מועד א'

הוראות:

- א. משך הבחינה שלוש שעות. לא תינתן כל הארכת זמן. נא תכננו את מסגרת הזמן שלכם בהתאם.
- ב. ספרים סגורים.
- ג. יש לכתוב את התשובות על צידו האחד של הדף.
- ד. כתיבה מעבר למקום המוקצב לא תיבדק.
- ה. הקדישו מחשבה לתשובה לפני שתחילו לכתוב אותה והשתמשו באסמכתאות.

ענו על כל השאלות הבאות:

1. עקרון החוקיות – הדרישה כי השלטון יפעל מכוח חוק כתוב בבואו לפגוע בזכויות הפרט – הוא עקרון יסוד במשפט החוקתי של ישראל. הסבירו ותארו התפתחות עקרון זה ועיגונו בימינו אנו. מה היו הטעמים שהנחו את בית המשפט לאמץ עיקרון זה? יש הסבורים כי פסק הדין בעניין אלמגור (עסקת שליט) עומד בסתירה לפסק הדין בעניין הוועד הציבורי נגד עינויים (לחץ פיזי מתון בחקירות שבי"כ) – הסבירו וחוו דעתכם. (15 נק' – מקסימום שני עמודים)
2. יש הסבורים כי הקשיים החוקתיים המאפיינים את המשפט החוקתי של ישראל נעוצים בפקודת המעבר לאסיפה המכוננת – הסבירו, פרטו וחוו דעתכם. ערכו השוואה בין פסק הדין בעניין ברגמן ופסק הדין בעניין בנק המזרחי ופרטו כיצד התמודד בית המשפט בהחלטותיו הנ"ל עם הקשיים החוקתיים של מדינת ישראל. (15 נק' – מקסימום שני עמודים)
3. החל משנות השמונים ניתן לזהות מגמה של העצמת והעמקת סמכויותיו של בית המשפט העליון. הסבירו, הדגימו ופרטו. ציינו את הטעמים שהובאו בפסיקה לתמיכה במגמה זו. האם הם משכנעים? (15 נק' – מקסימום שני עמודים)
4. בארו את חמשת המושגים הבאים (3 נק' למושג - מקסימום שמונה שורות למושג)
  - א. אי שפיטות.
  - ב. סעד למען הצדק.
  - ג. המבחן המשולש ומבחן הפגיעה האנושה.
  - ד. פסקי הדין בעניין ליון, זיו ואל-כרבוטלי.
  - ה. פגיעה בחוק יסוד ושינוי חוק יסוד.

2

5. אירוע (40 נק' - מקסימום שני עמודים)

הניחו כי טרם קבלת החוק שלהלן, הגופים היחידים שהורשו לספק אבטחה חמושה לאנשים פרטיים היו כוחות הבטחון השונים (צה"ל, השב"כ והמשטרה) ולא ניתן היה לספק שירותי אבטחה לאנשים פרטיים.

לאחרונה, לאחר התגברות אירועים פליליים שונים ולחץ של גורמים שונים לקדם את נושא האבטחה לאנשים פרטיים, העבירה הכנסת, ברוב רגיל, את "חוק האבטחה האזרחית, תשע"ג-2013".

החוק קובע כך:

1. אדם או חברה לא יספקו אבטחה חמושה לאחר, אלא באישור השר לבטחון פנים.
2. השר לבטחון פנים יעניק רשיון כאמור בסעיף 1 לחוק, לכל מי שסיפק אבטחה חמושה לאדם אחר - ועשה זאת כעיסוקו העיקרי - במשך שלוש שנים רצופות עד ליום קבלת חוק זה.
3. רשיון יינתן לפי סעיף 1 לחוק ללא יותר ממבקש רשיון אחד בכל שנה.
4. בעל רשיון לאספקת אבטחה חמושה רשאי להסמיך מאבטח מטעמו לעכב כל אדם למשך שעתיים ובמקרה הצורך לבצע חיפוש בגופו עד להגעת שוטר למקום.
5. חוק זה הינו על אף האמור בחוק יסוד חופש העיסוק.

עוד קבע השר בתוספת לחוק רשימת גורמים פרטיים שלא יוכלו לקבל שירותי אבטחה אזרחית שכוללת גופים שמבקשים לשנות את צביונה של מדינת ישראל וגופים אחרים החותרים תחת קיומה, ובהם:

מוסדות חינוך ואנשי אקדמיה שמבקשים להפוך את ישראל למדינת כל אזרחיה; מוסדות חינוך ערביים המבקשים ללמד כי יום העצמאות הוא גם יום הנכבה שהוביל לאסון הגדול ביותר של העם הערבי במאה השנים האחרונות; אנשים וחברות שהשר לביטחון פנים קבע כי יש חשד שהם קשורים לפשיעה מאורגנת.

ענו על השאלות הבאות:

א. דונו בתוקפו של החוק.

ב. האם תשתנה תשובתכם אם החוק התקבל בשנת 1985 והעתירה נגדו הוגשה בשנה זו?

ג. האם תשתנה תשובתכם אם החוק התקבל בשנת 2013 ברוב של 65 חברי כנסת?

בהצלחה!!!

2